

MEDEDELING

Referentienummer: M_PER_2019_020
Datum: 2011-04-28
Gewijzigd: 2020-09-15
Contact: Dienst Personeel - dienst_personeel@katholiekonderwijs.vlaanderen -
02 507 07 01

Lesbijwoning in een andere school

INHOUD

1	Inleiding.....	2
2	Begrippen	3
3	Voorwaarden	3
3.1	Deel van de vorming	3
3.2	Leerlingen verplaatsen zich	4
3.3	Schoolreglement	4
3.4	LOC.....	4
3.5	Klassenraad.....	5
3.6	Evaluatie, studiebekrachtiging en kwaliteitszorg	5
3.7	Samenwerkingsovereenkomst	6
4	Mogelijkheden tot samenwerking	6
4.1	Doelstelling van de samenwerking	6
4.2	Vormen van samenwerking.....	7
5	Aandachtspunten	8
5.1	Communicatie.....	8
5.1.1	Communicatie ter voorbereiding van de beslissing tot lesbijwoning in een andere school ..	8
5.1.2	Communicatie nadat de beslissing tot lesbijwoning in een andere school werd genomen ..	9
5.2	Administratief statuut en concrete opdracht van de leraar van de andere school	9
5.3	Bijdrageregeling	10
6	Model van samenwerkingsovereenkomst.....	10
6.1	Aandachtspunten.....	10
6.2	Artikelsgewijze bespreking.....	11
6.2.1	Artikel 1 Voorwerp van de overeenkomst	11

6.2.2	Artikel 2	Invulling van de samenwerking.....	11
6.2.3	Artikel 3	Personeel	11
6.2.4	Artikel 4	Aansprakelijkheid	12
6.2.5	Artikel 5	Kosten	12
6.2.6	Artikel 6	Nietigheid	12
6.2.7	Artikel 7	Duur van de samenwerking	12
6.2.8	Artikel 8	Bevoegde rechtbank	12

1 Inleiding

Vanaf 1 september 2011 wordt via Onderwijsdecreet XXI de mogelijkheid gecreëerd om leerlingen voor een deel van de vorming les te laten volgen in een andere school.

In deze Mededeling gaan we dieper in op de belangrijkste aandachtspunten wanneer leerlingen een deel van de vorming volgen in een andere school van hetzelfde of van een ander schoolbestuur. Ook bespreken we de modaliteiten en een aantal samenwerkingsmogelijkheden.

Deze Mededeling is gebaseerd op de [Codex Secundair Onderwijs](#), waaraan een artikel 136/1 wordt toegevoegd door artikel III.3 van het Decreet betreffende het onderwijs XXI, dat luidt als volgt:

“Art. 136/1. De bepaling van artikel 252, § 1, a), 2), sluit niet uit dat een deel van de vorming van het leerjaar waarin de leerling is ingeschreven, wordt verstrekt door leraars van een andere school dan de school waarin de leerling is ingeschreven en dit op een vestigingsplaats van die andere school. Indien van deze mogelijkheid tot samenwerking gebruik wordt gemaakt, dan zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

1° de regeling wordt in het schoolreglement opgenomen;

2° het schoolreglement van de school waar de leerling is ingeschreven, blijft onverkort van toepassing;

3° de regeling wordt voorafgaand onderhandeld in de lokale comités, bevoegd inzake arbeidsvoorwaarden en personeelsaangelegenheden van de betrokken scholen;

4° de leraars van de andere school die aan de leerling vorming geven:

a) maken stemgerechtigd deel uit van de bevoegde klassenraden in het geval het scholen betreft die tot hetzelfde schoolbestuur behoren;

b) maken raadgevend deel uit van de bevoegde klassenraden in het geval het scholen betreft die niet tot hetzelfde schoolbestuur behoren;

5° uitsluitend de school waar de leerling is ingeschreven, is bevoegd en verantwoordelijk voor evaluatie, studiebekrachtiging en kwaliteitszorg;

6° de samenwerking tussen de scholen wordt vastgelegd in een overeenkomst waarin alleszins volgende elementen worden opgenomen:

a) de samenwerkende scholen, met vermelding van de school van inschrijving;

b) de invulling van de samenwerking;

c) de looptijd van de samenwerking;

d) de afspraken over de evaluatie en kwaliteitszorg;

De samenwerkingsovereenkomst ligt steeds in de scholen ter inzage met het oog op administratieve controle en externe kwaliteitscontrole.”

2 Begrippen

Om misverstanden te vermijden, verstaan we in deze Mededeling onder de volgende begrippen:

- School van inschrijving: de administratieve structuur waaraan een instellingsnummer is gekoppeld en waarin de leerling is ingeschreven, m.a.w. de eigen school;
- Andere school: de administratieve structuur waaraan een instellingsnummer is gekoppeld en waar een leerling niet is ingeschreven maar wel een deel van de vorming volgt op één van haar vestigingsplaatsen;
- Pedagogisch geheel: verschillende scholen georganiseerd door hetzelfde schoolbestuur die gelegen zijn op eenzelfde vestigingsplaats;
- Vestigingsplaats: alle gebouwde en ongebouwde onroerende goederen die ingeplant zijn op eenzelfde kadastraal perceel of op aaneengesloten kadastrale percelen en die volledig of gedeeltelijk door personeelsleden van de betrokken school gebruikt worden voor onderwijsactiviteiten, met uitzondering van stages en buitenschoolse activiteiten¹.

3 Voorwaarden

3.1 Deel van de vorming

Het Decreet bepaalt dat de lesbijwoning in een andere school slechts een deel van de vorming kan omvatten. De volledige vorming van een of meer leerlingen toevertrouwen aan een andere school kan niet. De betrokken scholen kunnen wel autonoom bepalen voor welk deel van de vorming de lesbijwoning gunstig zou kunnen zijn rekening houdend met de doelstelling van de samenwerking (infrastructuur, expertise en knowhow ...)(zie punt 4.1). Gezien de doelstelling zal het wellicht steeds over een beperkt aantal uren gaan.

De leerlingen worden onderwezen door één of meer leraren van de andere school en dit gedurende een korte of langere periode tijdens het schooljaar, eventueel zelfs het volledige schooljaar. Het kan daarbij zowel gaan om één leerling dan wel meerdere leerlingen of een voltallige klasgroep.

Vanaf 1 september 2017 kunnen de leerlingen van de vier opleidingsvormen van het buitengewoon so (dus ook OV1 en OV2) een deel van de vorming van het leerjaar waarin ze zijn ingeschreven, volgen in een andere school voor voltijds gewoon so of voor buitengewoon so. Die vorming wordt dan gegeven in een vestigingsplaats van die andere school. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:

- als leerlingen van het buso een deel van hun vorming volgen in een andere buso-school, moet die worden verstrekt door leraars in dezelfde opleidingsvorm en in dezelfde administratieve groep voor buitengewoon secundair onderwijs;
- als een leerling van het buso de lessen bijwoont in een andere school (gewoon of buitengewoon so), mag het maximaal gaan om de helft van de wekelijkse lessen van het structuonderdeel van het buso waarvoor hij is ingeschreven.

¹ Art. 2, 33° DSO. <http://ond.vlaanderen.be/edulex> > rubrieken wetgeving > secundair onderwijs > decreet secundair onderwijs

- Als leerlingen van het gewoon so een deel van hun vorming krijgen in een andere school voor gewoon so, zegt de reglementering enkel dat het kan gaan om “een deel van de vorming”, zonder een bepaalde verhouding vast te leggen. Leerlingen van het gewoon so kunnen geen deel van hun vorming volgen in een school voor buso.
- Lesbijwoning in een school voor gewoon secundair onderwijs is voor een leerling van het buitengewoon secundair onderwijs gedurende hetzelfde schooljaar niet combineerbaar met de lesbijwoning in een andere school van buitengewoon secundair onderwijs.
- De eerder geldende voorwaarden betreffende het schoolreglement, de LOC-onderhandelingen, de klassenraden, de verantwoordelijkheid voor evaluatie, studiebekrachtiging en kwaliteitszorg en de overeenkomst tussen de betrokken scholen blijven van kracht.
- Zie ook punt 10.3 van de Ministeriële omzendbrief SO/2011/03/Buso “Structuur en organisatie van het buitengewoon secundair onderwijs”.

Wettelijke basis:

- art. 136/1 van de Codex Secundair Onderwijs, zoals gewijzigd door art. III.5 van Onderwijsdecreet XXVII;
- art. 252 en 260/1 van de Codex Secundair Onderwijs.

3.2 Leerlingen verplaatsen zich

De samenwerking kan tot gevolg hebben dat de leerlingen zich voor de lesbijwoning naar de andere school moeten verplaatsen. De personeelsleden van de andere school blijven hun opdracht uitoefenen op de eigen vestigingsplaats en verplaatsen zich hiervoor dus niet.

Voor scholen die samenwerken en gelegen zijn op dezelfde vestigingsplaats speelt dit gegeven geen rol.

3.3 Schoolreglement

De regeling van de samenwerking moet in het schoolreglement worden opgenomen.

Een mogelijke tekstsuggestie voor aanpassing van het schoolreglement hiertoe zou kunnen zijn:

“Wij werken samen met [naam school + adres]. Concreet betekent dit dat we sommige lessen samen organiseren. Het kan dus zijn dat een deel van je lessen in [naam school] plaatsvindt of dat je voor sommige lessen samenzit met leerlingen uit die school. Hoewel de lessen door leraren van een andere school worden gegeven, ligt de eindverantwoordelijkheid voor de evaluatie bij [naam school van inschrijving]. Ook blijft dit schoolreglement steeds volledig van toepassing.”

Belangrijk aandachtspunt is dat het schoolreglement van de school waar de leerling is ingeschreven, onverkort van toepassing blijft en dus ook indien de leerling effectief les volgt in de andere school. In deze laatste school zijn bijgevolg twee schoolreglementen geldig. De personeelsleden zullen met dit gegeven rekening moeten houden. Wij stellen daarom voor om de schoolreglementen op mogelijke extreme verschilpunten te screenen.

3.4 LOC

Het doorvoeren van lesbijwoning in een andere school heeft consequenties voor de onderwijspraktijk van de personeelsleden die ze moeten toepassen. De beslissingen die men neemt, moeten dus op de eerste plaats gedragen zijn door de verschillende betrokkenen in de school zelf.

De regeling wordt voorafgaand onderhandeld in de lokale onderhandelingscomités (LOC's) of ondernemingsraden, bevoegd inzake arbeidsvoorwaarden en personeelsaangelegenheden, van de betrokken scholen.

Tijdens deze bespreking kunnen de volgende onderwerpen aan bod komen:

- de criteria inzake *looptijd* van de lesbijwoning;
- de *organisatie* van en *deelname* aan klassenraden en de afstemming op elkaar;
- de criteria voor een eventuele *overdracht van uren-leraar*;
- ...

Opmerkingen:

- Aangezien deze vorm van samenwerking tussen scholen door verscheidene personeelskorpsen moet worden gedragen, lijkt het aangewezen de criteria en modaliteiten van de samenwerking die een weerslag hebben op het functioneren van de personeelsleden te ontwikkelen vanuit een eenzelfde gemeenschappelijke visie.
- Indien er tijdens de onderhandeling geen consensus kan worden bereikt over het al dan niet organiseren van dergelijke samenwerking tussen scholen, beslist uiteindelijk het schoolbestuur of deze vorm van lesbijwoning wordt ingericht. Een protocol van akkoord in het LOC of de ondernemingsraad is dus niet vereist. Wij beklemtonen nogmaals dat onvoldoende basis en steun van de personeelsleden deze bijzondere samenwerking waarschijnlijk gevoelig zal hypothekeren.
- Eens de beslissing tot samenwerking is genomen, dient het schoolbestuur aan de betrokken individuele personeelsleden geen formeel akkoord te vragen of zij bereid zijn lessen aan leerlingen van een andere school in hun opdracht op te nemen.

3.5 Klassenraad

De leraren van de andere school die aan de leerling vorming geven, maken stemgerechtigd deel uit van de bevoegde klassenraden in het geval het scholen betreft die tot hetzelfde schoolbestuur behoren.

De leraren maken raadgevend deel uit van de bevoegde klassenraden in het geval het scholen betreft die tot een ander schoolbestuur (desgevallend een ander net)² behoren.

Opmerking:

Het spreekt voor zich dat de beide scholen in de mate van het mogelijke de organisatie van hun klassenraden op elkaar afstemmen opdat de betrokken leraren van de andere school hierop aanwezig zouden kunnen zijn. Stemgerechtigde leden zijn verplicht om aan de delibererende klassenraad deel te nemen, behoudens in geval van gewettigde afwezigheid of bewezen overmacht.³

3.6 Evaluatie, studiebekrachtiging en kwaliteitszorg

Uitsluitend de school waar de leerling is ingeschreven, is bevoegd en verantwoordelijk voor evaluatie, studiebekrachtiging en kwaliteitszorg. De school van inschrijving bewaakt de leerplandoelstellingen en blijft eindverantwoordelijke indien bij een schooldoorlichting tekorten zouden worden vastgesteld. De vakgroepwerking van de betrokken scholen kan op elkaar worden afgestemd om een doorlopende leerlijn binnen een of meer vakken te realiseren.

² Dit zou het geval kunnen zijn bij netoverschrijdende scholengemeenschappen.

³ Voor meer informatie verwijzen we naar punt 3.1 van de Mededeling M-VVKSO-2003-033 'Algemene Pedagogische Reglementering nr. 3 - De delibererende klassenraad op het einde van het schooljaar'.

Opmerkingen:

- De betrokken leraren van de andere school hebben dezelfde lees- en schrijfrechten in het elektronisch leerlingendossier van de leerlingen als de andere leden van de klassenraad⁴. Hieruit vloeit voort dat ook deze leraren op deontologisch verantwoorde wijze moeten omgaan met deze rechten en plichten.
- De betrokken leraren van de andere school houden rekening met het evaluatiesysteem van de school van inschrijving. Ze moeten ook op de hoogte gebracht worden van de wijze van rapporteren.

3.7 Samenwerkingsovereenkomst

De samenwerking tussen de scholen wordt vastgelegd in een overeenkomst waarin alleszins volgende elementen worden opgenomen:

- de samenwerkende scholen, met vermelding van de school van inschrijving;
- de invulling van de samenwerking;
- de looptijd van de samenwerking;
- de afspraken over de evaluatie en kwaliteitszorg.

De samenwerkingsovereenkomst ligt steeds in de scholen *ter inzage* met het oog op administratieve controle en externe kwaliteitscontrole.

Voor een model van samenwerkingsovereenkomst wordt verwezen naar de bijlage bij deze Mededeling (M-VVKSO-2011-034-B01) en naar punt 6 van deze mededeling.

4 Mogelijkheden tot samenwerking

4.1 Doelstelling van de samenwerking

De Memorie van toelichting van het Decreet betreffende het onderwijs XXI maakt een niet-limitatieve oplijsting van samenwerkingsmogelijkheden:

- gebruik maken van specifieke of meer moderne didactische apparatuur;
- gebruik maken van bijzondere expertise of knowhow in een bepaald vakgebied;
- verzekerde lesverstrekking bij afwezigheid van eigen leraar (ziekte, bedrijfsstage ...);
- de keuze voor een vak binnen het complementair gedeelte wordt verruimd;
- leerlingen kunnen 'proeven' van een andere opleiding met het oog op eventuele heroriëntering;
- schoolbegeleide vormen van werkplekleren worden gefaciliteerd;
- ...

Hierna volgen een aantal voorbeelden.

⁴ Voor meer informatie verwijzen we naar punt 6.3.1.3 van de Mededeling M-VVKSO-2010-036 'Algemene Pedagogische Reglementering nr. 2: De begeleidende klassenraad in de loop van het schooljaar'

Voorbeeld 1: gebruik maken van specifieke of meer moderne didactische apparatuur

De volledige leerlingengroep van een klas van het eerste leerjaar A uit school X verplaatst zich naar de vestigingsplaats van school Y om daar in dezelfde klassamenstelling voor een volledig schooljaar gedurende twee lessen per week het vak TV Techniek te volgen bij een leraar geaffecteerd aan school Y. School Y is een technische school en beschikt over een degelijk uitgerust vaklokaal om dit vak in optimale omstandigheden te kunnen geven.

Voorbeeld 2: gebruik maken van bijzondere expertise of knowhow in een bepaald vakgebied

In het complementair gedeelte van de lessentabellen derde graad aso biedt school X in de vrije ruimte één uur seminarie aan voor haar leerlingen. De leerlingen kunnen klasoverstijgend kiezen uit een aanbod van verschillende seminaries. Voor het seminarie fotografie kunnen de leerlingen van school X voor een gedeelte van het schooljaar aansluiten bij het vak optica (TV toegepaste fysica/KV fotografie) in het specifiek gedeelte van de lessentabel van de leerlingen derde graad van een technische school Y.

Voorbeeld 3: verzekerde lesverstrekking bij afwezigheid van eigen leraar

Een leraar AV wiskunde van een derde jaar tso van school X is voor een langere periode afwezig. Een naburige tso-school Y biedt richtingen aan waarin hetzelfde leerplan wiskunde wordt gevolgd. School X en school Y kunnen overeenkomen om de leerlingengroepen van de afwezige leraar uit het derde jaar tso te laten aansluiten bij een klas van school Y die hetzelfde leerplan wiskunde volgt en dit tot zolang er geen vervanger voor de afwezige leraar wiskunde in school X is gevonden.

Voorbeeld 4: keuzeverruiming voor leerlingen binnen het complementair vakkenpakket

In het complementair gedeelte van de lessentabellen derde graad aso verruimt school X haar aanbod met vakken die niet in de school van inschrijving kunnen aangeboden worden, maar die wel in het specifiek gedeelte van de lessentabellen derde graad tso van school Y aanwezig zijn. Zo kan men bijvoorbeeld de leerlingen van de derde graad aso van school X in het complementair gedeelte laten kiezen tussen vakken die de eigen school aanbiedt⁵ of industriële computernetwerken en labo (aangeboden in de richting industriële ict van school Y).

Voorbeeld 5: proeven van een andere opleiding met het oog op een eventuele heroriëntering

In het tweede leerjaar van de eerste graad van de basisoptie moderne talen en wetenschappen kan school X kiezen om - met het oog op mogelijke heroriëntering na de eerste graad - in het complementair gedeelte de leerlingen gedurende een volledig schooljaar te laten proeven van een uurtje technische activiteiten zoals die in de basisoptie STEM van school Y worden aangeboden.

4.2 Vormen van samenwerking

Waarschijnlijk zal samenwerking op het vlak van lesbijwoning gemakkelijker worden toegepast door scholen die zich in elkaars nabijheid bevinden, bijvoorbeeld door scholen die gelegen zijn op eenzelfde vestigingsplaats en behorend tot eenzelfde schoolbestuur. Dit is echter niet noodzakelijk.

De bovenvermelde doelstellingen kunnen gestalte krijgen via verschillende vormen van samenwerking. De samenwerkende scholen kunnen ervoor kiezen om de leerlingen:

⁵ Scholen die in de derde graad van het algemeen secundair onderwijs tenminste 2 wekelijkse lestijden lichamelijke opvoeding en tenminste 1 wekelijkse lestijd artistieke opvoeding of esthetica aanbieden, mogen maximaal 33 uren organiseren. Indien zij het vak esthetica in hun keuzeaanbod betrekken, kan de keuzeverruiming in het complementair gedeelte tot gevolg hebben dat er geen 33ste uur mag georganiseerd worden.

- samen te zetten met leerlingen van de andere school conform de vigerende regelgeving⁶;
- in een *aparte klasgroep* les te laten volgen bij een leraar van de andere school.

Binnen eenzelfde samenwerking kan er afhankelijk van de doelstellingen ook een *combinatie* van samenstelling en aparte klasgroep gekozen worden.

Opmerkingen:

- Samenstellingen kunnen tot gevolg hebben dat omkaderingsmiddelen op een andere wijze kunnen worden aangewend.
- *Voorbeeld:*
- *Een school profileert zich naar de buitenwereld als één school, maar is administratief gesplitst in een zesjarige school X en een autonome eerstegraadsschool Y. Beide scholen X en Y zijn op dezelfde vestigingsplaats gelegen en vormen een pedagogisch geheel. Om de verdeling van de niet-gemengde klasgroepen voor het vak AV lichamelijke opvoeding te optimaliseren kunnen de meisjes uit het tweede leerjaar van de eerste graad van school Y voor een heel schooljaar aansluiten bij een meisjesgroep van het tweede leerjaar van de eerste graad van school X.*
- Naast samenstelling van leerlingen, kan er ook gekozen worden om de leerlingen van de school van inschrijving als een aparte klasgroep onder te brengen in de andere school. De leraar die les geeft aan deze leerlingen wordt aangesteld in uren-leraar uit het *urenpakket van de andere school* (zie punt 2 'Begrippen'). Ter *compensatie* van de inspanning die de andere school hier aan omkadering levert, kan de school van inschrijving overwegen om een aantal uren-leraar aan de andere school over te dragen. Let wel, in overgedragen uren-leraar kunnen geen vastbenoemde personeelsleden worden aangesteld.
- Ook het *buitengewoon secundair onderwijs* kan haar leerlingen beperkt tot opleidingsvorm 4⁷ voor een deel van de vorming les laten volgen in een andere school van het gewoon voltijds secundair onderwijs.

5 Aandachtspunten

5.1 Communicatie

5.1.1 Communicatie ter voorbereiding van de beslissing tot lesbijwoning in een andere school

- Personeel en LOC van de betrokken scholen

Vooraleer met het LOC of de ondernemingsraad te onderhandelen over deze materie, is het belangrijk dat alle personeelsleden vooraf goed geïnformeerd worden over de regelgeving betreffende lesbijwoning in een andere school. Door hierover van gedachten te wisselen, wordt er een voldoende breed draagvlak gecreëerd bij de betrokken personeelskorpsen. Dit kan gebeuren op een directieraad, een pedagogische raad, een personeelsvergadering of op een ander overleg. We verwijzen hier ook naar punt 3.4 van deze Mededeling.

- Schoolraad van de betrokken scholen

De intentie om te starten met lesbijwoning in een andere school wordt ook besproken in de schoolraad. Het schoolbestuur is verplicht aan de schoolraad een advies te vragen over elk ontwerp van beslissing m.b.t. het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere schoolbesturen en met externe instanties en onder andere ook m.b.t. het beleid inzake experimen-

⁶ Voor meer informatie over de mogelijkheden en beperkingen bij samenstelling van leerlingen verwijzen we naar de Mededeling M-VVKSO-2004-086 'Samenzettingen van leerlingen'.

⁷ Artikel 47 van het Decreet betreffende het onderwijs-II. (uittreksel) 13-07-1990 (B.S. 18/08/1990)

ten en projecten. Bovendien moet het schoolbestuur overleggen met de schoolraad als het gaat over het opstellen of wijzigen van het schoolreglement en over de vaststelling van de criteria voor de aanwending van de lestijden, uren, uren-leraar en punten⁸.

- Scholengemeenschap

De decretale tekst van de regeling inzake lesbijwoning omschrijft als één van de voorwaarden: “... *de regeling wordt voorafgaand onderhandeld in de lokale comités, bevoegd inzake arbeidsvoorwaarden en personeelsaangelegenheden, van de betrokken scholen; ...*”.

De onderhandeling is dus beperkt tot de betrokken lokale onderhandelingscomités van de individuele betrokken scholen.

Het is vanzelfsprekend dat lesbijwoning in een andere school vooraf wordt gecommuniceerd aan alle scholen van de scholengemeenschap. Het verdient aanbeveling om tot een zekere afstemming te komen.

5.1.2 Communicatie nadat de beslissing tot lesbijwoning in een andere school werd genomen

- Personeel van de betrokken scholen

De beslissing tot lesbijwoning in een andere school kan **algemeen gecommuniceerd** worden tijdens een gezamenlijke personeelsvergadering.

De leraren die effectief een deel van de vorming zullen geven aan de leerlingen van de school van inschrijving, zullen hierover **specifiek worden geïnformeerd**. Men maakt kenbaar wat wenselijk is voor de opvolging van de leerlingen voor de werking van de klassenraden. Zij nemen dan kennis van hun concrete lesopdracht (zie punt 5.2).

- Leerlingen en ouders van de school van inschrijving

De leerlingen en ouders worden via het **schoolreglement** op de hoogte gebracht over het engagement dat de eigen school aangaat om één of meer leerlingen voor een deel van de vorming les te laten volgen in een andere school.

De concrete uitwerking en organisatie van de lesbijwoning wordt aan de betrokken leerlingen bezorgd via het **lessenrooster** zodanig dat iedere leerling goed op de hoogte is op welk ogenblik en gedurende welke periode van het schooljaar hij of zij wordt verwacht in de ontvangende school (adres, lokaal, telefoonnummers ...).

5.2 Administratief statuut en concrete opdracht van de leraar van de andere school

Bij al deze vormen van samenwerking is het steeds zo dat de lessen worden gegeven door leraren die administratief verbonden zijn en blijven aan de andere school.

Bij de verdeling van de concrete lesopdrachten in de andere school moet het personeelslid duidelijk op de hoogte worden gebracht van het feit dat een of meer leerlingen van de school van inschrijving aan hem of haar worden toevertrouwd.

Om misverstanden te vermijden lijkt het daarom ook aangewezen om in de opdracht van de betrokken leraren een aantal elementen, inherent aan iedere onderwijsopdracht, toch expliciet op te nemen, bijvoorbeeld:

- dat zij, al naargelang het geval, als stemgerechtigd of raadgevend lid worden verwacht op één of meer klassenraden van de school waar de leerlingen zijn ingeschreven;

⁸ Mededeling betreffende ‘Participatiedecreet: de schoolraad’ (M-VVKSO-2005-011).

- dat zij in de mate van het mogelijke aanwezig zijn tijdens de oudercontacten van de school waar de leerlingen zijn ingeschreven;
- dat de verplaatsingen die zij maken voor klassenraden, oudercontacten ... naar de school waar de leerlingen zijn ingeschreven, worden beschouwd als dienstverplaatsingen en als dusdanig zullen worden vergoed;
- dat zij op de hoogte zijn van het schoolreglement van de school waar de leerlingen zijn ingeschreven en de bepalingen ervan zullen naleven;
- dat zij het evaluatiesysteem van de school waar de leerlingen zijn ingeschreven, kennen en zullen toepassen;
- dat zij een doorlopende leerlijn voor de betrokken leerlingen binnen het vak nastreven;
- ...

5.3 Bijdrageregeling

De kosten die verbonden zijn aan de lesbijwoning in de andere school zullen worden opgenomen in de bijdrageregeling van het schoolreglement van de school van inschrijving.

6 Model van samenwerkingsovereenkomst

6.1 Aandachtspunten

Een model van samenwerkingsovereenkomst werd opgenomen als bijlage M-VVKSO-2011-034-B01 bij deze mededeling. We gaan hier wat dieper in op dit model.

Eerst en vooral is het belangrijk op te merken dat de modelovereenkomst enkel gebruikt kan worden bij een samenwerking in het kader van lesbijwoning tussen twee verschillende schoolbesturen. Juridisch gezien wordt de samenwerkingsovereenkomst immers niet afgesloten tussen twee scholen maar wel tussen de schoolbesturen-vzw's van die scholen. Dit heeft tot gevolg dat, wanneer zowel de school van inschrijving als de samenwerkende school tot hetzelfde schoolbestuur behoren, er geen samenwerkingsovereenkomst kan opgesteld worden. Om van een overeenkomst te kunnen spreken moet er immers sprake zijn van minstens twee partijen en in voorgaand geval is er slechts één partij. Wanneer zowel de school van inschrijving als de samenwerkende school tot hetzelfde schoolbestuur behoren, volstaat het dat het schoolbestuur de samenwerking beschrijft in de notulen van de vergadering van zijn raad van bestuur⁹. De modelovereenkomst kan hierbij eventueel richtinggevend zijn.

Verder hebben we, om bepaalde zinsconstructies te vereenvoudigen, in de modelovereenkomst gebruik gemaakt van de term 'samenwerkende school' in de plaats van het in deze mededeling gebruikte begrip 'andere school'.

Tot slot moet erop gewezen worden dat, indien er in het kader van de lesbijwoning door leerlingen een vorm van arbeid wordt verricht, de school van inschrijving en de samenwerkende school goede afspraken moeten maken in verband met de risicoanalyse, werkpostfiches, persoonlijke beschermingsmiddelen, Deze afspraken moeten ook opgenomen worden in de overeenkomst. Hiervoor raadplegen zij hun preventieadviseur.

⁹ Dit werd ons op het informeel overleg secundair onderwijs (GO!-onderwijskoepels, personeelscentrales, administratie en inspectie) van 16/06/2011 bevestigd.

6.2 Artikelsgewijze bespreking

6.2.1 Artikel 1 Voorwerp van de overeenkomst

Dit artikel verduidelijkt welke situatie men door de samenwerkingsovereenkomst beoogt te regelen.

De derde alinea van dit artikel verwijst naar de samenzettingsmogelijkheden zoals uiteengezet in 4.2 van deze mededeling: “Hiertoe kunnen de leerlingen van de school van inschrijving worden samengezet met leerlingen van de samenwerkende school.” Door gebruik van het woord ‘kunnen’ worden alle mogelijkheden opengelaten. Indien de school van inschrijving uitdrukkelijk wenst dat haar leerlingengroep afzonderlijk les krijgt, dan zal ze dit best in de overeenkomst specificeren (“Hiertoe zullen de leerlingen van de school van inschrijving niet samengezet worden met de leerlingen van de samenwerkende school”).

In de vierde alinea moet(en) de reden(en) van de samenwerking verduidelijkt worden. Dit betekent dat verwezen moet worden naar één of meerdere doelstellingen (zie punt 4.1 van deze mededeling). Indien men de samenwerking zo breed mogelijk wil houden, neemt men hier zoveel mogelijk samenwerkingsmogelijkheden op. Indien men uitdrukkelijk de samenwerking wenst te beperken tot één of enkele specifieke doeleinden, neemt men enkel de doelstellingen in kwestie op.

6.2.2 Artikel 2 Invulling van de samenwerking

In dit artikel wordt verder uitgewerkt hoe de samenwerking georganiseerd wordt.

- § 1: Het is belangrijk te specificeren op welke klasgroepen de samenwerking betrekking. Om het leescomfort te verbeteren, is ervoor geopteerd deze gegevens op te nemen in een addendum, waaruit blijkt om welke klasgroep(en) of leerlingen het gaat, voor welke vakken en welk personeelslid hiervoor door de samenwerkende school zal ingezet worden.
- § 2: Dit is een optionele clausule. Aangezien de samenwerkende school uit het eigen pakket uren-leraar een personeelslid inzet om de lesbijwoning mogelijk te maken, kan voorzien worden in een compensatie. De school van inschrijving kan conform de geldende regelgeving¹⁰ een aantal van haar eigen uren-leraar overdragen naar de samenwerkende school. Indien deze situatie zich voordoet, kan § 2 in de overeenkomst ingeschreven worden.
- § 3: De samenwerkende school dient alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat de lesbijwoning kan plaatsvinden op de momenten die daarvoor werden voorzien in de lessenroosters van de betrokken leerlingen. Zij moet uiteraard wel weten op welke momenten zij één van haar eigen leraars ter beschikking moet houden met het oog op de lesbijwoning. Daarom moeten de lessenroosters van de betrokken leerlingen als addendum toegevoegd worden aan de overeenkomst.
- § 4: Aangezien deze samenwerkingsovereenkomst enkel wordt afgesloten tussen twee schoolbesturen (zie punten 3.5 en 6.1) vloeit uit de regelgeving voort dat de leraren van de samenwerkende school louter als raadgevend lid kunnen deelnemen aan de delibererende klassenraden.

6.2.3 Artikel 3 Personeel

De personeelsleden van de samenwerkende school die in het kader van lesbijwoning les geven aan de leerlingen van de school van inschrijving, blijven te allen tijde personeelslid van de samenwerkende school. Zij blijven bijgevolg onderworpen aan het arbeidsreglement, het opvoedingsproject, de functiebeschrijving, ... van de samenwerkende school. Deze personeelsleden moeten wel het schoolreglement van de school van inschrijving toepassen ten aanzien van de leerlingen aan

¹⁰ Zie M-VVKS0-2004-072: Overdracht van uren-leraar.

wie zij lesgeven in het kader van lesbijwoning. Daarom benadrukken wij nogmaals dat het heel belangrijk is enkel samenwerkingsovereenkomsten af te sluiten wanneer de schoolreglementen en arbeidsreglementen van beide scholen compatibel zijn.

6.2.4 Artikel 4 Aansprakelijkheid

Het algemeen aansprakelijkheidsrecht zoals opgenomen in het Burgerlijk Wetboek is het uitgangspunt van deze overeenkomst¹¹.

Wij raden in elk geval aan om voorafgaand aan het sluiten van de samenwerkingsovereenkomst contact te nemen met de verzekeraar om na te gaan of de meest voorkomende risico's in de polis opgenomen zijn of opgenomen kunnen worden.

6.2.5 Artikel 5 Kosten

Hierbij refereren we aan de Mededeling van 10 maart 2009 betreffende "Bijdrageregeling voor de ouders in de kosten van het secundair onderwijs" (M-VVKSO-2009-10).

6.2.6 Artikel 6 Nietigheid

Dit is een standaard-contractbepaling die ervoor zorgt dat de nietigheid van een bepaling uit de overeenkomst (bijvoorbeeld doordat nadien de regelgeving wordt gewijzigd) niet leidt tot de nietigheid van de gehele overeenkomst. Door deze clause blijven de overige contractbepalingen hun gelding behouden.

6.2.7 Artikel 7 Duur van de samenwerking

In dit artikel worden twee mogelijkheden gelaten:

- Ofwel beslist men meteen tot een samenwerking voor een volledig schooljaar (alternatief 1). Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien men ervoor opteert uren-leraar over te dragen aan de samenwerkende school ter compensatie.
- Ofwel is de samenwerking beperkt tot een kortere periode, bijvoorbeeld in het kader van één specifiek project, indien er gedurende langere periode geen vervanger gevonden kan worden voor een bepaalde leerkracht, ... (alternatief 2).

Omdat de school van inschrijving rekent op de samenwerking onder ander in het kader van de leerplandoelstellingen, werd de mogelijkheid voor de partijen om ééNZijdig de overeenkomst te beëindigen beperkt. Alleen in geval van overmacht kan de overeenkomst voortijdig stopgezet worden. In alle andere gevallen is het akkoord van beide partijen noodzakelijk.

6.2.8 Artikel 8 Bevoegde rechtbank

Ook dit is een standaard contractbepaling waarbij vooraf wordt vastgelegd welke rechtbank (doorgaans rechtbank van eerste aanleg) in geval van betwisting bevoegd is. In de voetnoot wordt verwezen naar de gerechtelijke arrondissementen.

Bijlage (doc)

- Model van samenwerkingsovereenkomst in het kader van lesbijwoning in een andere school

¹¹ Deze basisbeginselen zijn uiteengezet in punt 6 van onze mededeling M-VVKSO-2011-025: Voordrachtgevers en andere vormen van samenwerking met externe lesgevers in het voltijds secundair onderwijs.